

Ds. G. Boer. 1^e jaargang no.10 14 okt. 1955.

Predicatie over Genesis 13:8-14

Onderwerp: Lot's keuze

Ps.119 : 67

Ps. 35 : 11,12 en 13

Ps. 73 : 14

Ps. 17 : 7

Tekst; Genesis 13:8—14

En Abram zeide tot Lot; Laat er toch geen getwist zijn tusschen mij en tusschen u, en tusschen mijne herders en tusschen uwe herders; want wij zijn mannen broeders. Is niet het gansche land voor uw aangezicht? Scheidt u toch van mij; zoo gij de linkerhand kiest, zoo zal ik ter rechterhand gaan; en zoo gij de rechterhand kiest', zoo zal ik ter linkerhand gaan.

En Lot hief' zijns oogen op, en hij zag de gansche vlakke der Jordaän, dat ze die geheel bevochtigde; eerde Heere Sodom en Gomorra verdorven had, was zij als de hof des Eeden, als Egypteland, als gij komt te Zoar. Zoo koos Lot voor zich de gansche vlakke der Jordaän, en Lot trek tegen het oosten; en zij werden gescheiden de een van den ander. .

Abram dan woonde in het land Kanaän; en Lot woonde in de steden der vlakke en sloeg tenten tot aan Sodom toe. En de mannen van Sodom waren boos en groote zondaars tegen den Heere.

En de Heere zeide tot Abram, nadat Lot van hem gescheiden was: Hef uwe oogen op, en zie van de plaats waar gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts, en oostwaarts en westwaarts.

In de vorige verzen wordt ons duidelijk gemaakt, dat er twist dreigt te ontstaan tussen Abram en Lot, die gezamenlijk in één stamverband leven. Die twist is ontstaan tussen de herders van Lot en Abram over weiden en bronnen. Het was Abram een dagelijks weerkerend verdriet, dat deze twisten onder de herders niet wilden ophouden, ondanks de herhaalde vermaningen die hij in zijn profetische dienst, des Woords uitrichtte. Toen deze twist hogerop kroop, zodat deze zelfs Lot dreigde aan te tasten nam Abram Lot, zijn neef,' mee naar een van de hoogten van het gebergte van Bethel en zeide hij tegen Lot Laat er geen twist zijn tussen mij en U; tussen mijn herders en Uw herders.

Een van de vorige keren 'zagen wij, wat Abram in zichzelf was, toen hij ging reizen naar Egypte en hij van de steile geloofsweg afviel om de weg van zijn eigen berekeningen te gaan. Nu zullen wij zien, dat het geloof, dat Abram deelachtig was, niet dood was, maar vol van vruchten, vol van zelfverloochening, vol van geloof, vol van goedheid, vol van lankmoedigheid.

Merk dan op, dat Abram niet zegt: Lot, laat er geen twist zijn tussen U en mij, maar dat hij zegt Laat er geen twist zijn tussen mij en U. Hij zegt niet: Laat er geen twist zijn tussen Uw herders en mijn herders, maar hij zegt; Laat er geen twist zijn tussen mijn herders en Uw herders. Het is, alsof Abram de volledige schuld van deze twist op zich neemt en hij zich buigt onder Lot, die ongetwijfeld, als er van schuld sprake was, grotere schuld had, omdat hij elke poging had nagelaten om de twisten onder zijn herders in de kiem te smoren. Dat is genade wanneer de meerdere voor de mindere buigt, wanneer het stamhoofd zich buigt voor één van de leden van het stamverband. Hij daagt Lot niet, hij stelt ook geen eisen, hij maakt hem ook geen verwijten, maar hij spreekt tot hem in liefde en zachtmoedigheid.

Zie, gemeente, zo worden twisten beslecht. Ook in onze gemeente. Gij hebt misschien ook wel eens iets met iemand korter of langer tijd. Het wil maar niet uit de Wereld, want U hebt voorwaarden gesteld. Gij houdt zogenaamd vast aan Uw rechten. Gij zijt de beledigde. Als na diezelfde genade des geloofs in U werkzaam is als in Abram, kan die twist vandaag nog uit de wereld. Dan moet U het precies eender behandelen als Abram. Beginnen met vriendelijk en hartelijk te zijn en te zeggen: Laat er geen twist tussen ons zijn, want wij zijn mannenbroeders. Lot en Abram waren mannenbroeders door bloedverwantschap en door een geestelijke verwantschap. Dat is dus de bodem van waaruit Abram spreekt. Het kan vandaag nog uit de wereld zijn, als ge begint met de schuld voor Uw rekening te nemen, als ge maar met één gedachte bezielde zijt, n.l. dat de Naam Gods om U niet wordt gelasterd. Want deze twisten onder de herders waren uitgebroken ten aanzien van de Kanaänieten en de Ferezieten, vijanden van God en Zijn volk. Deze Kanaänieten en Ferezieten hebben zich uitermate verblijd, dat die indringers het met elkander aan de stok kregen, zoals de wereld zich nog verblijdt wanneer mensen, die zich Christenen noemen, voortdurende ruzie met elkander hebben.

Zie, hoe Abram zich buigt in zelfverloochening en in zelfvernederig. Gij zegt: Hoe kon Abram dit? Nu, dat deed hij in 't geloof. Weet ge, hoe dat ging? Wel, Abram was er vast van overtuigd, dat wat God hem beloofd had, Hij hem ook zou schenken en dat Lot - hij kon kiezen wat hij wilde — hem dit nooit kon ontnemen! Kijk, als ge daar zijt, zijt ge erg makkelijk gesteld. Want dan kunnen de mensen U nooit armer of rijker maken, ook al bestelen ze U, ook al benadelen zij U, ook al gaan zij met allerlei listige intriges om U te benadelen. Onderzoek U nu daarin, of gij in het geloof zijt. We houden van onderscheidelijke preken, opdat een ieder zichzelf toetsen kan. En terecht, hier hebt U zo'n toetssteen. Want God geeft zijn volk niet een leeg geloof, God geeft Zijn volk niet een geloof, dat jaar en dag gepaard gaat met nijdigheid. Heeft de Geest lust in nijdigheid? O neen! Abram is een vreedzaam man. Hij valt onder hen, van wie Christus zegt: Zalig de vreedzamen, dat zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genaamd worden. Abram was vol zelfverloochening, wanneer het ging om zijn eigen naam en om zijn eigen aandeel. Hij was een en al vuur, wanneer het ging om de Naam Gods.

Paulus, die tot elke zelfverloochening door genade in staat was, was een en al vuur, wanneer het evangelie van de Heere Jezus Christus werd aangetast. Daar hebt ge een nieuwe toetssteen. Wanneer gij warm loopt, is dat dan alleen wanneer aan de Naam Gods en aan onsterfelijke zielen tekort wordt gedaan? Dan moogt ge inderdaad in vuur en vlam staan en de vijand geen duimbreed grond geven! Maar wee U, wanneer dit geschiedt, als het om Uw zaak gaat. Dan zijt ge God niet tot eer, dan staat ge Uzelf en nog het allermeest anderen in de weg. Abram immers was in dit alles beducht voor de ingang van het Woord Gods ook onder de herders, ook onder de dienstbaren, ook onder degenen, die daaromheen stonden. Gemeente, het is beter, dat een molensteen om onze hals wordt gebonden en wij in de diepte van de zee verdrinken, dan dat wij één van de kleinen, die in Christus geloven, ten val brengen. Het is beter, dat wij met de zwaarste last op onze rug voor eeuwig verzinken in de diepten Gods, dan dat wij één van' die kleinen, die in Christus is gaan geloven, ten val brengen. Abram wil dus, het koste wat het kost, deze ruzie uit de wereld helpen.

Zie hen staan op een berg tussen Bethel en Ai. Zij staan met hun gezicht naar het Zuiden. Aan hun linkerkant strekt zich het Jordaandal uit, waardoor de Jordaan als een slang heen kronkelt om tenslotte uit te monden in het Siddimdal, wat later de Zoutzee wordt. Daar is een en al vertakking van de armen van de Jordaan en één en al bevoeiing en één en al vruchtbaarheid. Aan hun rechterhand ligt het gebergte met glooiingen, met hoogvlakten, straks verderop in het Zuiden met steppengebied. Abram zegt tot Lot: Heft Uw ogen op en kies. Gaat gij links, dan ga ik rechts, gaat gij rechts, dan ga ik links. Dat is de tweede vrucht des geloofs, dat Abram afstand doet van hetgeen God hem kennelijk had beloofd, namelijk het beloofde land. God had aan Abram Kanaän beloofd, niet aan Lot. Nu geeft hij aan Lot de keus en zet daarmee het beloofde land op het spel. Is dat zelfverloochening geweest of niet?

En Lot hief zijn ogen op. Tot wie? Tot God om hulp? Welneen! Tot Abram om te zeggen; Abram aan U is de eerste keus? Ook dat niet. Lot hief zijn ogen op en zag de vlakte van de Jordaan, dat hij die geheel bevochtigde. Eer de Heere Sodom en Gomorra verdorven had, was zij als een hof des Heeren, als Egypteland als gij komt te Zoar. Zo koos Lot voor zich de ganse vlakte van de Jordaan en Lot trok tegen het Oosten. Wat een keus! De vruchten des geloofs bij Abram zijn niet te verklaren uit zijn karakter, zomin Lot's verkeerde keuze uit zijn karakter te verklaren is. Waaruit dan wel? zegt ge? Wel, uit zijn veraf leven van God. De Schrift getuigt wel tot driemaal toe, dat Lot een rechtvaardig man was — wee, die hieraan twijfelt - maar dat wil niet zeggen, dat een kind van God niet ver van God in Christus kan leven. Wanneer hij dan in zulk een ongeestelijke toestand een keuze moet doen, die beslissend is voor zijn leven en voor het leven van zijn vrouw en van zijn kinderen en van zijn nageslacht, dan is het een aller-bedroevendste toestand. Want dan loopt hij juist gevaar om voor zich en de zijnen alleen maar ellende en jammer te kiezen. Lot behoeft niet lang te overwegen. Hij heeft het al gezien, hoewel hij als beschaafd man van die dagen heel goed wist, dat aan Abram de eerste keuze toekwam. Hij kon het maar niet over zijn hart verkrijgen Abram te laten voorgaan. Snel deed hij de keus. Hij zag zijn kudden uitbreiden, zijn goud- en zilverbezit vermeerderden uit en door die vette Jordaanelvakte. De Heilige Geest schildert ons deze als de Hof van Eden, als het Paradijs en als de Nijldelta, waar de Nijl in allerlei zijarmen uiteen gaat en dit land tot vruchtbaarheid besproeit. Zulk een land, waarop Lot niet afhankelijk was van de regen, niet afhankelijk van mensen, maar waarop hij veel geluk, voorspoed en onafhankelijkheid had, trok hem zeer.

Abram mocht, wat hem betreft, die onvruchtbare bergvlakten wel houden, waarop nauwelijks enkele mensen zich in het leven konden houden. Abram mocht, wat hem betreft, de afhankelijkheid wel hebben van de hemel om altijd maar op regen te wachten, wanneer het God beliefd die te geven.

Vinden wij die keus eigenlijk wel zo dwaas gemeente? Vinden wij eigenlijk niet, dat Lot een heel verstandige keus heeft gedaan? Kunnen wij niet begrijpen wat Lot bewoog? Hoewel wij niet het recht hebben Lot te veroordelen, de Heilige Geest getuigt zeer dadelijk, dat deze keus kennelijk buiten de gunst Gods omging. Toch heeft Abram niet gepoogd Lot van deze keus terug te houden, hoewel hij alles begreep. Toch heeft Abram niet gepoogd om in de raad Gods in te dringen. Hij liet hem gaan! Wat een gang, want daar zat wat aan vast! Wij zijn geneigd te vragen: O God, waarom hebt Gij Lots ogen niet geopend, zodat hij, in plaats van de liefelijke landouwen van de Jordaanvlakte, de pestwalm der zonden zag, die uit deze steden omhoog sloeg! Maar wie heeft in Gods raad gezeten? Lots gang naar Sodom viel wel buiten de gunst Gods, maar niet buiten de raad Gods. Want God overkomt niets, hoewel onze verantwoordelijkheid tot de laatste draad wordt gehandhaafd. Daarover straks. Wij hebben ten eerste op te zien tot de raad Gods. Abram en Lot gaan vaneen, vanuit één punt, zoals de St. Godhard, een berg te Zwitserland het uitgangspunt is voor twee rivieren. De één, de Rhône, stroomt door Frankrijk naar de Oceaan en de ander, de Rijn, stroomt door West—Duitsland en Nederland eveneens in de zee. Zij komen van hetzelfde punt en toch passeren zij verschillend gebied. De eerste stroomt door een gebied, waarin sinds eeuwen de lamp van het evangelie niet meer heeft gebrand. De tweede stroomt door landen, waar hier en daar nog lichtpunten van het Evangelie zijn en de inwoning Gods nog wordt gekend.

En zo is het nu ook met Abram en Lot. Ze gaan uiteen. Abrams stroom zet zich gewelddadig onder de kracht van de Heilige Geest voort en in die stroom wordt de Christus meegestuwd, die voor al de volkeren der aarde tot een zegen zal zijn. En in de andere stroom wordt Lot en zijn geslacht meegestuwd. Ja waarheen? Naar de Zoutzee! Het spoor van de vreze Gods loopt dood in het Siddimdal en uit die stroom komen voort de Ammonieten en Moabieten, de vijanden van Israël.

Wie kan Gods werk doorgronden? Wie kan doorgronden waarom Luther, een man van God zo duidelijk geleerd in het leerstuk van de rechtvaardiging van de goddeloze, in het leerstuk van de verkiezende genade Gods, en van de knechtelijke wil van de zon— daar, wie kan het doorgronden, dat deze zelfde Luther in het stuk van het Avondmaal, in plaats van aan de voeten van Calvijn te gaan zitten, hem met alle gereformeerden uitschold voor duivelskunstenaars en sacramentariërs, zodat de stroom der Reformatie sindsdien zich splitste in twee stromen?

Wie kan het verstaan waarom Paulus en Barnabas, twee Godzalige mannen, ruzie kregen over Johannes Marcus en deze twist- appel voor hen de aanleiding werd, dat de stroom van het Evangelie zich splitste in twee armen: Paulus met Silas en Barnabas met Johannes Marcus? Het valt niet buiten de raad Gods! Ook Lot heeft een taak gehad in dit Siddimdal. Een vreselijke taak, een ontzettende taak! Want hij, de rechtvaardige, die zijn ziel kwelde dag en nacht bij het zien en horen van de ontuchtigheid van de lieden van Sodom, hij werd daar gesteld om hun oordeel te verzwaren. Nooit toch zouden de inwoners van Sodom kunnen zeggen, dat zij het niet geweten hebben. Alleen het gelaat en de houding van deze Godsgetuige zou hun oordeel verzwaren voor de rechterstoel Gods.

Dat wil niet zeggen, dat Lots keuze goed was. O neen, Lot heeft de vrucht van zijn eigen arbeid geplukt. Wat zit daarin voor ons een lering! Want wee ons, wanneer wij, staande voor belangrijke levensbeslissingen voor ons en de onzen, niet te rade gaan met God en niet aan Hem vragen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Want dan geven onze belangen, onze gedachten over die belangen de doorslag. Laten wij maar een voorbeeld noemen: Er is een meisje, dat kan, zoals men dit pleegt te noemen, burgerlijk een goed huwelijk doen. Maar de jongen, ach ja, hij gaat misschien wel eens een keer mee naar de kerk, maar hij moet er eigenlijk in zijn hart niets van hebben. Hij voelt er ook niets voor. Nu staat dat meisje op een tweesprong. Wat moet ze doen? Naar God vragen. Naar Zijn wil vragen! Naar Zijn Woord vragen, dat heel duidelijk zegt: Trek geen juk aan met een ongelovige! Dit gold van dit meisje, dit geldt natuurlijk precies zo voor een jongen, die alleen maar kijkt naar uiterlijk schoon, maar het inwendige versiersel van de godzaligheid bij zijn meisje of mist, of met een knagende consciëntie dit gemis aanvaardt. Dan is hij voor zijn leven ongelukkig.

Maar er is meer. Want Lot laat zijn keuze niet alleen door materiële voordelen bepalen, hij laat hier ook iets los, wat hij nooit had mogen loslaten. Hij laat de bediening van Gods Woord los. Hij maakt zich los van de arbeid Gods aan zijn leven. Hoe anders was de keuze van Ruth! Want toen Naomi haar beproefde om haar terug te laten gaan, sprak zij: Val mij niet tegen, dat ik zal wederkeren. Want waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, waar gij zult vernachten, daar zal ik vernachten. Uw volk is mijn volk, Uw God is mijn God. Zo niet de dood alleen scheiding zal maken tussen U en mij. Waren deze banden er niet tussen Abram en Lot? Jawel, maar zij waren zo slap, dat Lot ze niet gevoelde. De waarde van de bediening van Gods Woord voor hem en voor zijn gezin woog hem niet. Hij zei niet op die heuvel van Bethel: Ziet Abram, als ik deze dienst voor mezelf en voor mijn gezin moet missen, dan is Sodom, al is het het rijkste land, een hel voor mij. Dit gebeurt helaas nog elke dag, Stel U maar voor, daar is een man, die in een andere gemeente een dikkere boterham kan verdienen. Wie zal het hem kwalijk nemen, als hij het doet? Maar gaat deze man, als huisvader, te rade met de vraag: Is daar dienst des Woords? Is daar profetische bediening van het Woord Gods, of is daar een mentaliteit van vrede, vrede en geen gevaar? Dat doet hij niet, maar hij gaat er heen en zijn gezin gaat geestelijk te gronde. Hoewel hij van de dienst des Heeren zelf nog wist, zijn kinderen weten het niet meer.

Laat ik nog een ander voorbeeld mogen noemen. Gij hebt een zoon of dochter, die naar een andere plaats gaat. Wat is Uw eerste zorg? Dat hij of zij geestelijk wordt opgevoed en geestelijk wordt geleid? Of hebben zijn of haar materiële voordelen U zodanig te pakken, dat ge er niet eens aan toegekomen zijt? Lot dacht er niet aan en hij was nog wel een kind Gods. Die kinderen Gods hebben de bediening des Woords 't hardst nodig. Wanneer Gods Woord waarlijk leeft in onze ziel, kunnen wij er hoe langer hoe minder buiten. Lot was, hoewel een kind Gods, in die droeve toestand tot alles in staat. Gemeente, wat is een mens? Hiskia was een godvrezende koning, had een Godsontmoeting gehad op zijn ziekbed, werd beter en zonder dat hij naar het Woord Gods vraagt, ontvangt hij Babels gezanten. Hij stalt al zijn schatten uit en haalt over zichzelf en over zijn nageslacht een stroom van ellende en ongeluk. Kunnen wij de profetische bediening des Woords ooit hoog genoeg schatten voor ons en voor ons gezin? Kunnen wij de dienaren des Woords ooit genoeg volbidden? Kunnen deze ooit genoeg bidden, dat zij bij het Woord Gods bewaard mogen blijven? Lot gaat naar links. Dat is in de Heilige Schrift de kant van het ongeluk.

Abram gaat naar rechts, dat is in Bijbelse taal de zijde van het geluk. Duidelijk is dus; Deze keuze is niet uit God, niet uit Christus. Want de Heere Christus heeft eenmaal ook op deze of op een andere berg gestaan. Ook Hij had iemand bij Zich. Dat was de duivel. Deze liet Hem niet alleen het Jordaandal en dit gebergte zien, maar liet aan Zijn oog passeren al de koninkrijken der wereld. Toen zeide hij; Een knieval en ze zijn voor U. Wat heeft Hij toen gekozen? Toen heeft Hij gekozen voor een naakt kruishout om in de wil Gods, in het Woord Gods te blijven. Dat was voor de Borg een verzoeking naar zijn menselijke natuur. Hij is echter in het geloof gebleven. Zie gemeente, nu is elke goede keuze ook in - ik hoop, dat er veel jonge mensen tot die keuze komen - uit Zijn goede keuze om dwars tegen al het zicht- en tastbare in te kiezen voor God en voor Zijn Koninkrijk, juist dan, wanneer het, ons schade brengt. Lot trok naar de Jordaanvlakte en kwam daar bij mensen te recht, waarvan de Schrift zegt, dat zij boos waren en grote zondaars tegen de Heere. Dat alle mensen boos zijn, leert de Schrift ons zeer duidelijk. Dat de mannen van Sodom uitbrekend goddeloos waren, evenzo. De meest onnatuurlijke, tegennatuurlijke ontucht, tierde daar welig. Het is beter in onwetendheid hiervan te blijven - zegt Calvijn - dan U er vijf minuten in te verdiepen! Gruwelijke zondaars, die elkander naar lichaam en ziel verwoestten. Zij werd rijp voor het oordeel.

Dit was de zonde van Sodom. Ezechiël zegt het duidelijk: Hoogmoed, zatheid van brood en stille gerustheid. Naar dit rijke en weelderige dal trekt Lot. Neen, hij gaat niet direct in Sodom wonen. Dat is zijn bedoeling niet. Hij zet nog de lijn van Abram voort, hij gaat buiten de steden wonen en trekt van stad tot stad. Misschien, omdat hij het in de steden niet kan uithouden, maar zeker ook, omdat hij als bedoeïen, als rondtrekkend herder, zich telkens met zijn kudden moest verplaatsen en de traditie uit Ur der Chaldeën hoog hield om een tussenstation te zijn voor de steden en het platteland. Hij voerde de producten van zijn vee naar de stad en kocht daar de producten die hij nodig had. Abram bleef steeds buiten de stad, bleef steeds wonen in tenten. Maar daarin komt nu verandering. Want de geriefelijkheden van de stad en nog zoveel meer, trokken hem. Tenslotte, hij was een groot vee—bezitter, hij was een welgesteld man, hij kon het zich veroorloven om in de stad te gaan wonen en de herders het werk laten doen. Dan ging hij zo nu en dan wel eens kijken. Verder was dan ook aan de aandrang van zijn vrouw en zijn opgroeiende meisjes voldaan, die tenslotte liever in de stad zaten dan er buiten. In een stad valt nu eenmaal meer te beleven, dan in zo'n akelige tent!

Zo horen wij dat Lot in de stad woont. En welk een stad? Dit was een duidelijke afwijking van Abram's lijn. Hier begon zich al te wreken het gemis aan de profetische bediening van het Woord Gods. Lot dacht wellicht: Elke stad heeft nu eenmaal zijn eigenaardigheden, elke tijd stelt zijn eigen eisen. Wij kunnen nu eenmaal niet altijd in het spoor lopen van de vaderen. Er is toch op zijn tijd vaart en visie nodig, vernieuwing en verjonging. Ge moet toch in alle dingen met de tijd meegaan. Zo dacht Lot en zo dacht zijn vrouw, zo dachten vooral zijn kinderen. Wie zal ontkennen, dat hier en daar niet den element van waarheid schuil gaat? Maar het ging er niet om, wat Lot deed, of niet, maar het ging er om uit welk beginsel dat voortkwam. Het gaat er niet in de eerste plaats om, wat gij doet of laat, maar het gaat er in de eerste plaats om waarom gij dat doet en waarom gij dat laat. Dan kunnen wij zeggen, de vreze Gods heeft met de hele levensstijl te maken. Dat wil niet zeggen, dat de levensstijl gelijk te stellen is met de vreze Gods. Gij moet dit niet omkeren. Maar de vreze Gods heeft wel te maken met de levensstijl.

De levensstijl van de vreze Gods is altijd geweest: in de wereld, maar niet van de wereld. Zo zult gij alleen tot een zegen zijn. Want de dienst der evangelisatie, wat men tegenwoordig apostolaat pleegt te noemen, is alleen vruchtbaar als deze gevoed wordt uit de bronnen van de vreze Gods, als ge uzelve onbesmet bewaard van de wereld. Daaraan mankeerde het nu juist bij Lot. Immers Lot had de eerste stap gedaan en hij kon zijn vrouw en kinderen later niet kwalijk nemen, dat zij de volgende deden. Want deze konden hem terecht verwijten Gij zelf hebt ons hier gebracht.

Het verlaten van God begint niet aan de buitenkant, maar aan de binnenkant. Wij hebben God verlaten in het Paradijs. Nu komt de Heere in de prediking des Woords met de geur van Christus tot jong en oud. De Geest Gods is er met Zijn algemene en bijzondere werkingen. Gelukkig gemeente, wanneer Hij ook nu nog harten aanraakt. Maar hoe ontroerend is het, wanneer die indrukken en invloeden van de Heilige Geest worden tegengestaan.

Het begint in de binnenkamer. Ten eerste bij een kind Gods, dat het tere afhankelijke gebedsleven kwijtraakt, dat, zoals de mensen wel eens zeggen, God niet meer elke dag nodig heeft. Daar begint het. De crisis in Lots gezin begon niet bij de kinderen, maar bij de ouders.

De crisis van onze gezinnen begint niet bij onze kinderen, maar bij onszelf. Willen wij het ons voor gezegd houden? Niet dat de kinderen vrijuit gaan. Integendeel! De Schrift spreekt daarover voldoende. Lot had zijn hart niet bewaard, boven alles wat te bewaren was. Vaders en moeders in ons midden, onderzoekt Uzelf! Zijt gij worstelende en pleitende voor elkander voor Gods aangezicht om het behoud van Uw vrouw, van Uw man en van Uw kinderen? Komt gij daar, waar God u hebben wil? Hier gaat het zwaard van de ontdekking het diepst in de zielen. Want ik vraag U niet in de eerste plaats, wat ge uw kinderen toestaat of verbiedt, maar ik vraag u: Hoe staat gij persoonlijk tegenover God, tegenover Christus? Wordt gij persoonlijk geleid door de Heilige Geest? En zijn de inzettingen des Heeren Uw gezangen geworden in de dagen van uw vreemdelingschap?

Die bij Sodom komt met zijn wil, komt in Sodom tegen zijn wil. Wie zonder God komt tot aan de grenzen van Sodom, die komt gewis met de duivel binnen de poorten van Sodom. Wie het Paradijs verwacht zonder God, komt gewis men voorportaal van de hel terecht. O, dat halverwege willen stoppen, dat God wat en de wereld wat willen geven! Dan zullen uw kinderen de consequenties trekken en aan het geschipper een eind maken en radicaal kiezen voor de Wereld.

Misschien — en dat is een volgende list van de duivel — heeft Lot wel gedacht, dat hij een soort apostel moest zijn om het Siddimdal te gaan bekeren, dat hij het Christelijk ghetto van Abram bij het altaar van Bethel moest gaan doorbreken en dat hij moest gaan penetreren in de vlakte van Sodom. De doorbraak, vaak als fonkelnieuw aangediend, is als de wereld zo oud. Het begon al in de dagen van Sethieten en de Semieten en het gaat tot op de dag van vandaag door. Achter de doorbraak, ook in deze gloednieuwe gestalte, zit weinig Bijbels geluid en een overschatting van de mens, een veel te hoog stellen van de krachten van de mens, ook van de bekeerde mens, als die nog genoemd wordt en een veel te klein denken van God. Achter de doorbraak zit een gemis aan zelfkennis, Lot had deze bescherming zo nodig. Hij dacht misschien wel: Ik heb zo het een en ander van God geleerd, ik zal het wel zonder die dienst van Abram klaar spelen. Maar hij heeft zichzelf niet gekend en hij heeft geen inzicht gehad in de diepten van zijn verdorvenheid en verlorenheid.

En zie, de ontgoocheling moest komen en is ook gekomen. Bitterder dan gal waren de beloften van rijkdom, weelde en gerustheid. Want Lot heeft geen geluk gehad.

Zijn dochters hebben er misschien nog wel een beetje pret gehad, maar Lot zelf heeft er zeer beslist slecht gehad. Ga het zelf maar na. De zangen uit de tenten der goddelozen konden hem niet bekoren en de zangen uit de tent der vromen hoorde hij niet meer. De pestwalm der zonde uit deze vlakte was zodanig op zijn stembanden geslagen, dat hij geen woord meer kon uiten. Lot was diep beklagenswaardig! Want de blijdschap des Heeren was niet meer zijn sterkte en de dagen waarop Abram zijn volk verzamelde om God te dienen, waren niet meer zijn feesten. Dag aan dag heeft deze rechtvaardige man zijn ziel gekweld bij het zien en horen van de ongerechtigheden. Hoezeer hij walgde van dit zondeleven, toch ontbrak hem de kracht om met zijn eigen zonde te breken.

Lots vrouw, die een soort tussenstandpunt inneemt, heeft het in Sodom best naar haar zin. Zeker zij doet niet mee aan de gruwelen, maar het is ook niet zo geweest, dat zij haar ziel onbesmet heeft bewaard van de wereld. Zij is later een zoutpilaar geworden. De Heere Jezus heeft er boven geschreven voor al de geslachten, die er langs komen, ook voor ons: Gedenk aan de vrouw van Lot.

Lots dochters hebben elk gevoel voor eerbaarheid, elk gevoel voor een gebod Gods volkomen uit hun hart weten te krijgen, zodat zij onbeschaamd de grootste gruwelen hebben bedreven. Was dat naar Lots zin? Natuurlijk niet. De man heeft er onder geleden. Wat kon hij er aan doen? Hij had er hen zelf gebracht.

De eerste schoonzoon deed zijn intrede. Ja een meisje wil trouwen. Vanwaar moest zij anders een man halen? Abram mag dan straks zo dwaas zijn om een bode uit te zenden, maar dat doet Lot niet. De eerste schoonzoon komt tegen zijn zin. De tweede komt ook, tegen zijn zin, Lot zwijgt. Als hij spreekt is het zonder overtuiging, zonder de kracht Gods in zijn ziel. Was er dan geen weg terug? Jazeker, er was voor Lot zeer beslist een weg terug, maar dan had Lot zichzelf moeten doorsteken. Daarvoor had hij zichzelf te lief. Voor iedere vader en moeder, die vastzit, is er een weg terug. Niet door vandaag met grote rukken de orde in het gezin te herstellen, maar door eerst persoonlijk voor God zondaar te worden en te zeggen; O God, het is mijn schuld! Ik heb mijn gezin niet geleid in de wegen van Uw Woord. Ik heb zelf door een verkeerde keus al deze rampen en ellenden over mijn gezin gebracht.

Gemeente, ik daag U, met mezelf erbij, voor de rechterstoel Gods en voor de rechterstoel van Christus, voor de alziende, alwetende ogen Gods, die elke kamer van ons hart kent. Ik vraag U: Hoe zult ge het maken, wanneer straks God U rekenschap vraagt van Uw ouderschap, van Uw vaderschap, van Uw moederschap? Ik daag U met Uw hele nageslacht, met uw kinderen, misschien met uw kleinkinderen er bij en ik vraag u: Hebt gij de dienst des Heeren uitgericht in uw huisgezin? Hebt gij tot elke zonde leren zeggen: eruit? Is de zonde Uw grootste vijand geworden of hebt ge met één of meer een compromis gemaakt? Ik daag u voor de vlekkeloze majesteit Gods. Voor Hem liggen al onze wegen open en bloot. Ik klaag U aan met het geweld van het Woord Gods, dat gij de schuldige zijt. Gij zijt die man en die vrouw! Opdat gij, doorstoken met het zwaard van- het Woord Gods zoudt ophouden met Lot in uw stoel te pruttelen over de jeugd van tegenwoordig en over de manieren van jongens en meisjes tegenwoordig, die fel te haten en fel te laken zijn. Wee die jongens en die meisjes, die zich naar lichaam en ziel verderven. Maar ik moet u hebben, ik moet u uit die stoel hebben. De klacht over uw kinderen klinkt vals, want ze is niet gemengd met de aanklacht van uzelf voor Gods troon. Lot weigerde zichzelf te doorsteken. Hij weigerde al de vossen, ook die kleine, die de wijngaard verderven, te vangen.

Dat is een werk Gods. Daarom pleit ik niet alleen bij U maar pleit ik ook bij God om Zijn Geest, opdat die Geest voor deze en gene — ik hoop voor u allen - dit Woord als een zwaard gebruike. Want het wonderlijke is, dat het aanklagend geweld van het Woord Gods er op uit is niet om u te verderven, maar om u uit uw vadsige akelige rust uit te halen en u als een goddeloze voor zijn voeten neer te leggen. Hoort wat God zegt: De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot de Heere. Want onze God vergeeft menigvuldig.

Zijn hier verloren mensen, die het in alles verknoeid hebben? Die voor God niets meer hebben om op te pleiten? God vergeeft menigvuldig. Hoort ge dit? Er is dus met uw vastgelopen ouder- en kinderleven nog een nieuw begin mogelijk. Niet dank zij uw goede voornemens, niet dank zij dit of dat van u, maar dank zij Gods genade. Er is nog een nieuw begin mogelijk, als ge er uzelf voor over hebt. Opdat gij zegt: O God, doe mij maar, wat goed is Uw ogen. Als ge Uzelf laat slachten door Gods genade aan de zijde Gods komt te staan tegenover de zonde. Dan zult u eens zien met welk een gezag, met welk een goddelijk gezag gij optreden moogt tegen uw kinderen, niet in hardigheid, maar in de gestaalde kracht van het Woord Gods. Dat wil niet zeggen dat uw kinderen allen worden bekeerd. Dat weet God alleen. Dat wil ook niet zeggen dat zij allen naar u luisteren. Maar dat wil zeggen, dat het Woord Gods niet alleen in de gemeente, maar dan ook in de gezinnen zal doorgaan als een reuke des doods ten dode of als een reuke des levens ten leven. Dan doet het gewis wat. Dan zal men gevoelen, Dit is kracht Gods.

De waarschuwing is groot. Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Er zijn wat een hinkers! God wat en de wereld wat. Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Is de Heere God, volg Hem dan na. Is Baal God? Is de wereld uw God? Is uw genot uw God? Uw vermaak Uw God? Ga dan heen en doe het dan voor 100%. Dat wil niet zeggen, dat het een voorganger onverschillig is welke kant men uitgaat. Het was Abram niet onverschillig, dat Lot zichzelf en zijn gezin dreigde te gaan verderven. O neen. Als Jozua voor het volk staat bij het afscheid, zegt hij: Maar mij aangaande, ik en mijn huis, wij zullen de Heere dienen. Lot is gekomen in de eeuwige rust. Niet dank zij zijn verkeerde keus, maar dank zij Gods welbehagen en verkiezende liefde. Lot wordt straks als een vuurbrand uit het zwavel en het pek gehaald. Lot wordt gered. Maar, Lot is alleen de hemel binnengegaan. Er was niemand van zijn familie bij. Nu zult ge zeggen; Dan zal hij de eeuwigheid nodig hebben om in dat kleed, waarop geen spatje zwavel of pek zat God voor die genade te danken. Daarin hebt ge gelijk. Daarvoor heeft Lot een eeuwigheid nodig. Maar is het niet begerenswaardig om te zeggen met de profeet: Zie hier ik en de kinderen, die gij mij gegeven hebt als tekenen en wonderen in Israël? Hebt gij dan geen deernis met uw kinderen en met uw nageslacht? O, heb deernis met uw nageslacht! Heb deernis, o mens, met hen, die in de ontwikkeling van het leven staan! Heb deernis met hen, waarvoor gij verantwoordelijk zijt! Gemeente, een dienaar heeft een zware verantwoordelijkheid, want God zal zielen van zijn hand eisen. Maar gij ook. God zal de zielen van uw kinderen en van uw klein— kinderen van uw hand eisen.

Dat is wat. Als wij er werkelijk inkomen, wat dat betekent, dat wij van elk mens, met wie we in aanraking gekomen zijn rekenschap zullen afleggen. Gemeente, heb deernis met uw nageslacht. Lot wist het zelf nog wel. Maar zijn nageslacht was weg. En wat is het dan groot om door de genade Gods in het verbond der genade vrijmoedigheid des geloofs te ontvangen en gedurig toe te gaan tot de troon der genade in het bloed van Christus.

Ook voor degenen, die God u gegeven heeft.

Weet het wel, dat dit Siddimdal in plaats van de vruchtbare weiden het zwavel en het pek reeds in zich borg. Als Lot goed gekeken had, had hij het al gezien. Weet het wel, dat over Europa en over ons vaderland het zwavel en het vuur en het bloed en de rookdamp van Gods oordelen reeds zeer laag hangen! Als ge maar ogen had om te zien! Gaat ge dan nog voort met uw kinderen en kleinkinderen langs de rand van de afgrond te wandelen? Hoe zwaar zult ge het te verantwoorden hebben in de dag der eeuwigheid, indien gij U niet bekeert.

De eeuwige verjonging en vernieuwing en de levensgenieting en de levensblijdschap lag niet in het Siddimdal, bij de meisjes van Lot, maar op de klare berghoogten van het gebergte in Abrams tent bij het altaar van Bethel.

Daar woei de frisse wind van Gods verborgen omgang, die Abram straks toefluisterde, terwijl Lot's gezin omkwam in de zwoele atmosfeer van het Siddimdal; U en Uw zaad zal ik dit land geven.

Amen.